

Asia: VN/21366/2020-LVM-48

Lausuntopyyntö jakelutuen vaihtoehtoja koskevasta liikenne- ja viestintäministeriön arviomuistiosta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset näkemyksenne jakelutuesta

Olemme käsitelleet asian lausuntopyyntönne pohjalta.

Olemme arvioineet asiaa nimenomaisesti omistajaohjauksen näkökulmasta.

Valtioneuvoston kanslia asetti 14.1.2020 ministeriöiden välisen työryhmän arvioimaan posti- ja jakelumarkkinan nykytilannetta ja tulevaisuuden näkymiä, sekä muutostarpeita mm postilainsäädäntöön. Osallistuimme työskentelyyn.

Työryhmä esitti johtopäätöksensä, että niin kauan kuin paperilehdellä on riittävä kysyntä, tulee viisipäiväinen sanomalehtien jakelu turvata määräaikaisella tuella haja-asutusalueilla. Tuki koskisi alueita, joissa ei ole kaupallisin ehdoin tilattujen sanomalehtien varhaisjakelua. Tapoja toteuttaa tuki teknologianeutraalisti tulisi tutkia ennakkoluulottomasti, jolloin sitä voitaisiin käyttää fyysisen jakelun tukemisen sijaan myös digitaalisen jakelun ja sisällöntuotannon edistämiseen.

Kannatamme tiedonvälitystuen käyttöön ottamista ja samalla työryhmän lausunnon mukaisesti kannatamme teknologianeutraalien tukimuotojen harkitsemista. Muutostarve on välttämätön, ja digitaalisten jakeluratkaisujen ja sisällöntuotannon edistäminen on ajassa välttämätöntä. Fyysisen jakelutuen käyttöönotto ei saisi hidastaa toimijoiden valmistautumista muutokseen.

On selvää, että ilman tukea paperilehtien tilanne vaikeutuu. Jakelutuki on postilain sääntelyn keventämisen rinnalla välttämätöntä, sillä kirjeiden määrän vähentyessä lehtituotteet joutuvat kantamaan suuremman osan jakeluverkon kustannuksista. Tukimalli ei saa vääristää kilpailua, tai estää toiminnan tehostumista.

Näkemyksenne kilpailutettavista tuotteista (5.1)

Tuen tulisi kohdistua tilatuille sanomalehdille, jotka tarvitsevat yli kolmen arkipäivän jakelua.

Näkemyksenne jakelujasta (5.2)

Päiväjakelun ajat.

Näkemyksenne tukikauden pituudesta (5.3)

Tukimalli ei saa vääristää kilpailua, tai estää toiminnan tehostumista. Digitaalisten jakeluratkaisujen ja sisällöntuotannon edistäminen on ajassa välttämätöntä. Fyysisen jakelutuen käyttöönotto ei saisi hidastaa toimijoiden valmistautumista muutokseen.

Katsomme, että 3-4 vuoden tukijakso voisi olla riittävä, jonka jälkeen tätä tulisi tarkastella uudelleen.

Näkemyksenne jakeluetäisyydestä (5.4)

.

Näkemyksenne kilpailutuspäivien määrästä (5.5)

Tuen tulisi kohdistua niille kahdelle arkipäivälle, joihin ei ole muuta jakelua postilain oletetun muutoksen jälkeen.

Näkemyksenne kilpailutuksen aluekoosta (5.6)

Tuen tulisi perustua todellisiin alueellisiin kustannuksiin, ja kilpailutuksen aluekoon tulee olla riittävän suuri (peilaten esimerkiksi Norjan malliin, jossa päädyttiin jakamaan maa kahteen suureen alueeseen).

Muita mahdollisia seikkoja, jotka tulisi huomioida valmistelussa (5.7)

Lausuntonamme haluamme tähdentää, että postialan murros ei ole pysähtymässä. Näkemyksemme on, että postilain uudistusta tulee edistää viipymättä, tavoitellen sitä, että jakelutuki ja postilain muutos saatettaisiin voimaan vuonna 2022.

Säätelyn tulee elää ajassa ja huomioida markkinoiden ja asiakastarpeiden muutokset.

Strandberg Maija
Valtioneuvoston kanslia, Omistajaohjausosasto